

Prawo i przepisy żeglugowe

Federacja Akademickich Klubów Kajakowych
Andrzej Watza

1993

W celu zapobiegania niebezpiecznym zdarzeniom i wypadkom na wodzie, wzorem przepisów drogowych istnieją przepisy regulujące zachowanie się na wodzie wszystkich użytkowników szlaku żeglugowego. Reguły postępowania na drogach wodnych pozwalają na podjęcie określonego działania w konkretnej sytuacji, np. : mijania, wyprzedzania, śluzowania, itp. W przypadku pływania kajakiem po szlakach żeglugowych osoba prowadząca, a więc odpowiedzialna za bezpieczeństwo grupy, musi znać przepisy, znaki wodne, sygnały dźwiękowe i świetlne, aby nie dopuścić do utraty zdrowia lub życia uczestników spływu.

Żeglugę po śródlądowych drogach wodnych w Polsce reguluje Dziennik Urzędowy RP, załącznik do nr. 4 poz. 20 z dn. 29. 01. 1992, który został też opublikowany w oddzielnym wydaniu książkowym pt. "Przepisy żeglugowe na śródlądowych drogach wodnych".

Poniżej przedstawiono niektóre przepisy, istotne przy pływaniu turystycznym po śródlądowych drogach wodnych.

W rozumieniu niniejszych przepisów, kajak jest to mały statek, którego długość nie przekracza 15 m. Do małych statków nie zalicza się, niezależnie od wymiarów, statków dopuszczonych do przewozu powyżej 12 pasażerów, bądź takich, które są promami albo prowadzą zestaw złożony ze statków, nie będących małymi statkami.

Statki rybackie, sportowe i turystyczne, bez względu na wielkość, mogą korzystać z całej szerokości szlaku żeglugowego, z tym, że są obowiązane ustępować z drogi wszystkim statkom pasażerskim i towarowym.

Powyższy przepis celowo zacytowano na początku, aby wyjaśnić pozycję łodzi sportowych i turystycznych.

Załoga statku.

1. Członkowie załogi są zobowiązani wykonywać polecenia służbowe kierownika statku. Inne osoby, znajdujące się na statku, są obowiązane wykonywać polecenia kierownika statku, dotyczące bezpieczeństwa żeglugi i porządku na statku.
2. W sytuacjach żeglugowych nie uregulowanych przepisami kierownicy statków są obowiązani podejmować niezbędne środki ostrożności w oparciu o zasady praktyki, w szczególności dotyczy to uniknięcia:
 - zagrożenia życia ludzkiego;
 - uszkodzenia statków, brzegów, budowli i urządzeń;
 - powstawania przeszkód dla żeglugi;

Ochrona wód, dróg lądowych, budowli wodnych i znaków

1. Przy uprawianiu żeglugi obowiązuje zakaz:
 - zanieczyszczania dróg wodnych materiałami ropopochodnymi;
 - zanieczyszczania dróg wodnych odpadami;
 - wystawiania poza burty przedmiotów, mogących stanowić niebezpieczeństwo dla statków, tratw, innych obiektów i brzegów.
2. W przypadku wypadnięcia ze statku przedmiotu, mogącego stanowić przeszkodę i niebezpieczeństwo dla żeglugi, lub zauważenia na drodze przeszkody, kierownik statku jest obowiązany do usunięcia wodnej przeszkody lub oznakowania niebezpiecznego miejsca, lub powiadomienia inspektoratu żeglugi i informowania napotykanych statków o powstałym zagrożeniu bezpieczeństwa żeglugi.
3. Znaki żeglugowe (pływaki, pławy, bakeny, itp.) nie mogą być wykorzystywane do cumowania lub przyciągania statków.
4. Przy uprawianiu żeglugi nie wolno uszkadzać, zmieniać i niszczyć znaków żeglugowych drogi wodnej.

Udzielanie pomocy przy wypadkach i awariach na drogach wodnych

1. W każdym wypadku, który powoduje zagrożenie życia lub zdrowia osób, znajdujących się na statku, kierownik statku jest obowiązany podjąć niezbędne działanie dla ratowania życia lub zdrowia ludzkiego.
2. Kierownik statku, znajdującego się w pobliżu statku, na którym zdarzył się wypadek, zagrażający zdrowiu lub życiu ludzkiemu, grożący zatonięciem statku lub zatarasowaniem drogi wodnej, jest obowiązany udzielić pomocy z zachowaniem warunków bezpieczeństwa.

Zgodnie z przepisami prawa międzynarodowego ratowanie życia polega na obowiązku niesienia nieodpłatnej pomocy ludziom, znajdującym się w niebezpieczeństwie, natomiast ratowanie mienia to usługi świadczone odpłatnie.

1 Sygnały wzywania pomocy

W przypadku zauważenia jednego z niżej podanych znaków wzywania pomocy, każdy jest obowiązany takowej udzielić. Wykorzystywanie tych sygnałów do innych celów niż dla wskazania niebezpieczeństwa i potrzeby pomocy, oraz używanie innych sygnałów, które omżna byłoby pomylić z którymkolwiek z poniższych sygnałów, jest zabronione.

1. Nieprzerywany dźwięk, dawany za pomocą dowolnego sygnalizacyjnego przyrządu mgłowego lub powtarzane serie uderzeń w dzwon. Przyrząd mgłowy (róg mgłowy) jest to mosiężna tuba, w której sygnał dźwiękowy powstaje w wyniku wdmuchiwanie powietrza przez ustnik.
2. Rakiety lub pociski, wyrzucające czerwone gwiazdy, wzstrzeliwane pojedynczo w krótkich odstępach czasu.
3. Sygnał, składający się z grupy ...---... (SOS), nadawany znakami Morse'a za pomocą radiotelegrafu lub jakiegokolwiek innego sposobu sygnalizacji, np. : światłem lub gwizdkiem.
4. Sygnał, składający się z kwadratowej flagi, mający nad nią lub pod nią kulę lub przedmiot podobny do kuli.

5. Sygnał, składający się z flagi lub innego podobnego przedmiotu, którym zatacza się kręgi.
6. Płomień na statku, np. paląca się beczka smoły, oleju.
7. Rakietka spadochronowa lub pochodnia ręczna, paląca się czerwonym płomieniem.
8. Światła, którymi zatacza się kręgi.
9. Powolne i powtarzające się podnoszenie i opuszczanie obu ramion wyprostowanych w bok.

2 Sygnały wzywania pomocy przez kajakarza

1. Powolne i powtarzane podnoszenie i opuszczanie obu ramion wyprostowanych w bok.
2. Sygnał dawany wiosłem; powolne podnoszenie i opuszczanie wiosła trzymanego oburącz nad głową.
3. Sygnał dawany czerwonym lub pomarańczowym materiałem, np.: sweter, kurtka, kamizelka ratunkowa, trzymany w ręku lub umocowanym na wiosle.
4. Sygnał dźwiękowy, wzywanie pomocy głosem, gwizdkiem, itp.
5. Sygnał świetlny, wykorzystując lusterko w dzień słoneczny lub latarkę w dzień pochmurny.

Wszystkie wyżej wymienione sposoby wzywania pomocy można wykorzystywać w dzień, natomiast w nocy pływanie turystyczne po wodach śródlądowych jest zabronione. Jednak w przypadku wzywania pomocy w nocy należy posługiwać się latarką, gwizdkiem lub głosem.
6. Sygnał poprzez zataczanie kół latarką trzymaną w ręku.
7. Sygnał SOS dawany latarką lub gwizdkiem (...---...).

Z własnego doświadczenia chciałbym wskazać najskuteczniejsze sposoby wzywania pomocy. Są to metody 2,3,4,5. W przypadku używania gwizdka lepiej jest stosować długie donośne dźwięki niż np. sygnał SOS. Wymachiwanie częścią garderoby jest skuteczniejsze niż wymachiwanie wiosłem, a lusterko (o ile świeci słońce) jest lepsze niż latarka. Należy podkreślić jeszcze jedną ważną sprawę: pomoc może być udzielona o osoby, mogące jej udzielić, zobacz nas lub usłyszą, a niestety nasze kajakowe metody charakteryzują się małym zasięgiem działania. Z tych też względów nie należy pływać np. przez środek Śniardw, lecz trzymać się blisko brzegu.

3 Postępowanie w razie wypadku

Postępowanie w przypadku zaistnienia wypadków żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych reguluje instrukcja ministra żeglugi z dnia 17.07.1962r.

Za wypadki, w rozumieniu instrukcji, uważa się:

1. zderzenie statków ze sobą;
2. zatonięcie statku;
3. wybuch kotła lub innego zbiornika pod ciśnieniem;
4. pożar statku;
5. utonięcie pasażera lub członka załogi statku;
6. uszkodzenie budowli wodnych, mostów lub przewodów;
7. najechanie statku na mieliznę, budowlę wodną, przeszkodę nawodną lub podwodną, jeżeli spowodowało to uszkodzenie statku albo zatarasowanie szlaku wodnego.

W razie wypadku kierownik statku jest obowiązany zapisać w dzienniku lub w dokumencie podróży:

- datę i miejsce zapisu;
- oznaczenie rodzaju wypadku;
- datę – rok, miesiąc, dzień i godzinę;

- szczegółowy opis wypadku i miejsca wypadku (stan wody);
- okoliczności, które poprzedziły wypadek, a w szczególności warunki atmosferyczne w chwili wypadku;
- zarządzenia wydane przed i po wypadku, sygnały wzrokowe i dźwiękowe ;
- inne okoliczności;
- wskazanie przyczyn wypadku;
- szczegółowe omówienie następstw wypadku;
- opis przebiegu akcji ratowniczej;
- nazwiska, imiona, stanowiska osób pełniących służbę na statku oraz wykaz świadków;
- podpis dokonującego zapisu;

Ponadto kierownik statku powinien powiadomić o wypadku inspektorat żeglugi śródlądowej, armatora, policję lub prokuratora. Dochodzenie w sprawach wypadków żeglugowych przeprowadza zazwyczaj organ administracji żeglugowej (inspektorat) właściwy dla miejsca wypadku. W przypadku spływu kajakowego mogą mieć miejsce wypadki utonięcia oraz zderzenia kajaka ze statkiem o napędzie mechanicznym lub żaglowym, w wyniku którego zatonięcie lub ulegnie uszkodzeniu kajak albo nastąpi utrata zdrowia lub życia kajakarza. W pozostałych przypadkach, ze względu na niewielkie straty mienia, nie rejestruje się ich, a tym bardziej nie zgłasza się do inspektoratów wodnych.

4 Komentarz do przepisów

Statki sportowe i turystyczne mogą poruszać się po całej szerokości szlaku żeglownego, a przecinać poprzecznie szlak żeglugowy po najkrótszej drodze. Na wielu odcinkach rzek żeglugowych zabronione jest płynięcie tzw. spławem. Nie wolno przecinać kursu innych statków przed dziobem w odległości mniejszej niż 100 m, pod mostami i na wąskich przejściach drogi wodnej.

Wszystkie łodzie turystyczne i sportowe muszą dać pierwszeństwo przejazdu statkom pasażerskim i towarowym. Kierownik statku powinien posiadać udokumentowane kwalifikacje i przed rozpoczęciem rejsu powinien sprawdzić, czy prowadzony statek odpowiada warunkom bezpieczeństwa żegluga.

Dźwiękową sygnalizację statków trzeba znać na pamięć, gdyż jej nieznaną jomość zagraża bezpiecznej żegludze.

Innym dokumentem, regulującym problemy uprawiania żegluga przez statki turystyczne i sportowe jest zarządzenie przewodniczącego GKKFiT nr 65 z dnia 15.09.1965 r. Przytoczone poniżej wyjątki jak gdyby uzupełniają dokument poprzedni.

1. Statki turystyczne i sportowe powinny być wyposażone w środki ratunkowe w ilości nie mniejszej niż liczba osób, znajdujących się na pokładzie.
2. Przez środki ratunkowe należy rozumieć: ratunkowe kamizelki korkowe, koła ratunkowe, pasy pneumatyczne i z tworzyw sztucznych oraz koła gumowe pneumatyczne, pod warunkiem, że mogą utrzymać one człowieka na powierzchni wody.
3. Koło ratunkowe może służyć jako środek ratunkowy dla dwóch osób.
4. Osobą odpowiedzialną za statek turystyczny i sportowy jest kierownik.
5. Kierownik powinien posiadać przy sobie dokumenty stwierdzające jego uprawnienia.
6. Członkowie załóg statków turystycznych i sportowych nie muszą posiadać specjalnych uprawnień.
7. Członkowie załóg, nie posiadający karty pływackiej, obowiązani są w czasie ruchu statku posiadać na sobie kamizelki korkowe lub inny sprzęt ratunkowy określony w pkt. 2.
8. Kierownicy statków turystycznych i sportowych obowiązani są znać przepisy wydane przez ministra żegluga w zakresie oznakowania i sygnalizacji, ruchu żeglownego i spławu oraz wypadków na śródlądowych drogach wodnych.

5 Oznakowanie wód śródlądowych

Znaki żeglugowe regulacji ruchu ustawiane są wzdłuż drogi wodnej na lądzie lub na budowach wodnych. Rozróżnia się następujące rodzaje znaków żeglugowych:

1. Znaki zakazu. Są nimi czworokątne tablice z czerwoną obwódką. Na tablicy widnieje czarny nadruk, symbolizujący rodzaj zakazu, przekreślony czerwonym ukośnym pasem, a ponadto:
 - czworokątne, białoczerwone tablice, symbolizujące dwa trójkąty (biały i czerwony), zwrócone podstawami do siebie;
 - światła stałe czerwone;
 - światła stałe czerwono-białe;
 - światła stałe czerwono-zielone;

Poniżej przedstawiono najistotniejsze znaki zakazu, które kajakarz powinien znać:

A-1 zakaz przejścia, wpłynięcia np. w kanał;

A-5 zakaz postoju;

A-6 zakaz kotwiczenia;

A-7 zakaz cumowania do brzegu;

A-10 zakaz przejścia poza skrajnością np. mostu;

A-13 zakaz ruchu statków sportowych;

A-16 zakaz ruchu statków wiosłowych;

A 1 Zakaz przejścia (znak ogólny) tablica

A 1 lub czerwone światła

A 1 lub czerwone flagi

A 1 Dwie tablice, dwa światła lub dwie flagi - jedna nad drugą - oznaczają długotrwały zakaz przejścia

A 5 Zakaz postoju (na kotwicy lub na cumach przy brzegu)

A 6 Zakaz kotwiczenia, wleczenia kotwicy, łańcucha lub liny

A 7 Zakaz cumowania do brzegu

A 10 Zakaz przejścia poza skrajnią określoną tablicami (pod mostem, przez jaz)

A 13 Zakaz ruchu statków sportowych i turystycznych oraz ruchu wszelkich małych statków

A 16 Zakaz ruchu statków, które nie są statkami o napędzie mechanicznym i żaglowym

2. Znaki nakazu i ograniczenia. Są to tablice czworokątne, białe z czerwoną obwódką i czarnym symbolem nakazu lub ograniczenia wewnątrz. Do najistotniejszych należy zaliczyć:

B-1 nakaz ruchu w kierunku wskazanym przez znak;

B-8 nakaz zachowania szczególnej ostrożności;

B-9a i B-9b nakaz zachowania szczególnej ostrożności przy wejściu na drogę główną;

B 1 Nakaz ruchu w kierunku wskazanym przez znak

B 8 Nakaz zachowania szczególnej ostrożności

B 9a Nakaz zachowania szczególnej ostrożności. Wyjście na drogę główną dozwolone, gdy nie zmusi to statków na tej drodze do zmiany kursu lub prędkości

B 9b Nakaz zachowania szczególnej ostrożności przy przecinaniu głównej drogi wodnej, które może mieć miejsce, gdy nie zmusza się statków do zmiany kursu lub prędkości

3. Znaki zezwoleń i zaleceń. Są to przeważnie prostokątne białe tablice z czerwoną obwódką lub:

- tablice żółte o kształcie rombów;
- światła stałe żółte;
- tablice prostokątne z białą strzałką, np. :

C 3 Ograniczona szerokość szlaku żegownego

4. Znaki wskazania. Są nimi:

- tablice czworokątne niebieskie z białym znakiem wskazania;
- tablice czworokątne zielone z białym szerokim pasem, biegnącym od góry ku dołowi przez środek tablicy;
- światła stałe zielone;

E-3 jaz w bliskiej odległości;

E-4a i E-4b pływający prom;

E-5 zezwolenie na postój;

E-11 koniec obowiązywania zakazu;

E-13 miejsce poboru wody pitnej;

E-16 zezwolenie na ruch statków turystycznych;

E-19 zezwolenie na ruch statków z napędem wiosłowym;

E 3 Jaz w bliskiej odległości

E 4a Prom na uwięzi

E 4b Prom przemieszczający się swobodnie

E 5 Zezwolenie na postój (na kotwicy lub cumach przy brzegu)

E 11 Koniec obowiązywania zakazu lub nakazu albo ograniczenia - obowiązuje tylko w jednym kierunku ruchu żeglownego

E 13 Miejsce poboru wody pitnej

E 16 Zezwolenie na ruch żeglugowy statków sportowych i turystycznych oraz małych statków;

E 19 Zezwolenie na ruch statków o napędzie wiosłowym

5. Znaki pomocnicze - informacyjne. Są to tablice z czarnym napisem lub symbolem.

6 Znaki żeglugowe szlaku żeglugowego i przeszkód żeglugowych

Charakter rzeki określają dwa zasadnicze typy oznakowania szlaku żeglugowego - brzegowy i wodny. Oznakowanie na brzegach stosuje się na rzekach uregulowanych, a na wodzie - na rzekach nieuregulowanych. Znaki szlaku żeglownego ustawiane na brzegach drogi wodnej (znaki brzegowe) są rozmieszczane w sposób, zapewniający rozpoznanie od strony szlaku żeglownego. Na rzece uregulowanej nurt w sposób równomierny przechodzi z jednego brzegu na drugi, dlatego zadaniem tych znaków będzie wskazanie, którego brzegu należy się trzymać, oraz w którym miejscu i w jakim kierunku przejść pod brzeg przeciwny. Do znaków wodnych (pływających) zaliczamy wszelkiego rodzaju boje, bakeny, pływaki, bobry, tyki i żerdzie. Do znaków brzegowych zaliczamy wszelkiego rodzaju tablice prostokątne, trójkątne, znaki kardynalne (wyznaczają bardzo dokładnie azymut płynięcia) oraz światła.

Każdy szlak ma swoją lewą i prawą stronę, czyli prawy i lewy brzeg. Na rzece stronę szlaku określa kierunek jej biegu, a na kanale kierunek jego spadku. Stroną prawą szlaku żeglownego lub prawym brzegiem drogi wodnej jest ta strona lub brzeg, który znajduje się na prawo od statku, płynącego w dół rzeki (ku ujściu). Jeziora i kanały, leżące wzdłuż szlaku rzek, prawy brzeg mają z prawej strony obserwatora, gdy ten zwrócony jest twarzą w kierunku przepływającej przez nie rzeki lub kanału. Kierunek i strony szlaku żeglugowego na jeziorach zamkniętych określają lokalne przepisy żeglugowe. Najczęściej prawa strona znajduje się po prawej burcie, jeżeli płynie się z południa na północ lub ze wschodu na zachód.

Przykładowe rozmieszczenie znaków brzegowych na rzece uregulowanej pokazano na rysunkach poniżej:

1. Oznakowanie brzegowe strony szlaku żeglownego.

Na prawym brzegu: biała kwadratowa tablica obramowana kolorem czerwonym. W nocy — czerwone, rytmiczne światło. Na lewym brzegu: biała kwadratowa tablica obramowana kolorem czarnym. W nocy — zielone, rytmiczne światło.

2. Oznakowanie brzegowe przejść od jednego brzegu do drugiego:

Na prawym brzegu: żółty krzyż, na lewym brzegu: żółty krzyż, w nocy: żółte, rytmiczne światło.

Na szlakach nieuregulowanych, gdzie występują liczne ławice wędrujące, a nurt ma przebieg bardzo nierównomierny, wytyczanie szlaku musi być bardzo dokładne. Nie wystarczy tylko wskazanie przejścia, potrzebne jest także wytyczenie granic szlaku — szczegółowe wytyczenie szerokości i kierunku toru, po którym żegluga może się odbywać. Oznaczenia dokonuje się za pomocą pław. Przykładowe oznakowanie na rzece nieuregulowanej pokazano poniżej.

Znaki pływające prawej granicy szlaku żeglugowego są koloru czerwonego, a lewej granicy — koloru zielonego.

3. Oznakowanie stron szlaku żeglugowego na rzece nieuregulowanej.

7 Sygnały dźwiękowe

Definicje:

Dźwięk krótki - oznacza dźwięk o czasie trwania około 1 sekundy.

Dźwięk długi - oznacza dźwięk, trwający od 4 do 6 sekund.

Wyposażenie w środki do sygnalizacji dźwiękowej: Statek o długości mniejszej niż 12 m nie jest obowiązany do posiadania środków sygnalizacji dźwiękowej, lecz jeśli ich nie posiada powinien być zaopatrzony w inne środki do nadawania donośnego sygnału dźwiękowego, np. gwizdek lub róg sygnałowy.

7.1 Dźwiękowe sygnały manewrowe i ostrzegawcze, dotyczące statków wzajemnie widocznych

Znaczenie	Sygnal: dźwięki
„Uwaga”	1 długi -
„Zmieniam kurs w prawo”	1 krótki .
„Zmieniam kurs w lewo”	2 krótkie ..
„Moja maszyna pracuje wstecz”	3 krótkie ...
„Niebezpieczeństwo zderzenia”	seria krótkich
„Wzywam pomocy”	powtarzające się długie - - - -
„Człowiek za burzą”	seria podwójnych
„Zatrzymajcie natychmiast statek”	1 krótki, 1 długi, 2 krótkie . - - ..
„Zamierzam was wyprzedzić z waszej prawej burty”	2 długie i 1 krótki - - .
„Zamierzam was wyprzedzić z waszej lewej burty”	2 długie i 2 krótkie - - ..
„Mam zamiar skierować się w prawo”	3 długie i 1 krótki - - - .
„Mam zamiar skierować się w lewo”	3 długie i 2 krótkie - - - ..
„Mam zamiar przejść w poprzek drogi”	3 długie - - -

8 Znaki sygnalizacji wzrokowej statków w ruchu

Pływanie turystyczne po wodach śródlądowych jest dozwolone tylko od świtu do zmroku. Żegluga nocna jest dozwolona tylko na niektórych odcinkach szlaków wodnych, rzek oznakowanych znakami nocnymi. Zdarzają się jednak przypadki spóźnionych powrotów do portów, szczególnie łodzi żaglowych. W takich przypadkach jednostkę pływającą należy odpowiednio oznakować.

1. Statek o napędzie mechanicznym o długości do 110 m i szerokości do 12 m w ruchu:
 - (a) Światło masztowe białe jasne, umieszczone w przedniej części statku na wysokości co najmniej 6 m, wysokość ta może być obniżona, jednak nie poniżej płaszczyzny światel burtowych.

- (b) Światła burtowe, umieszczone na jednakowej wysokości oraz jasne na prawej burcie i światło czerwone jasne na burcie lewej.
 - (c) Światło rufowe białe, zwykle, umieszczone w rufowej części statku, na takiej wysokości, aby było dobrze widoczne dla statku, znajdującego się za jego rufą.
2. Mały statek o napędzie mechanicznym:
 - (a) Światło masztowe białe jasne umieszczone na osi statku na wysokości 1 m powyżej światła burtowego.
 - (b) Światła burtowe: światło zielone jasne na prawej burcie i światło czerwone jasne na burcie lewej.
3. Statek o napędzie mechanicznym o długości do 7 m i maksymalnej prędkości do 10 km/h może zamiast światel określonych w punkcie 2. pokazywać światło masztowe białe jasne, umieszczone na osi statku.
4. Statek żaglowy w drodze powinien nieść:
 - (a) Światła burtowe, światło zielone jasne na prawej burcie i światło czerwone jasne na lewej.
 - (b) Światło rufowe białe zwykle.
5. Statek żaglowy może mieć światła wymienione w punkcie 4. połączone w jednej latarni (światło sektorowe), umieszczonej na szczycie masztu, w miejscu najlepiej widocznym.
6. Mały statek żaglowy o długości do 7 m może posiadać tylko światło białe zwykle, widoczne dookoła widnokregu.
7. Statek wiosłowy powinien pokazywać światło białe zwykle widoczne dookoła widnokregu. W przypadku pływania kajakiem można wykorzystać latarkę gotową w każdej chwili do użycia, która powinna zostać zapalona dostatecznie wcześniej, aby zapobiec zderzeniu.
8. Statki inspektoratów żeglugi śródlądowej powinny być oznakowane w dzień i w nocy niebieskim światłem migawkowym.

9. Jednostki POLICJI, pełniące służbę, powinny nosić światło niebieskie widoczne dookoła widnokregu, umieszczone pionowo nad światłem masztowym białym.
10. Mały statek na kotwicy jest obowiązany posiadać światło białe widoczne dookoła widnokregu, umieszczone w miejscu, skąd będzie najlepiej widoczne.
11. Statek, który nie odpowiada za swoje ruchy, powinien pokazywać:
 - (a) Dwa czerwone światła, widoczne dookoła widnokregu, umieszczone w linii pionowej, w miejscu, skąd będą najlepiej widoczne.
 - (b) Dwie kule lub podobne znaki, umieszczone w linii pionowej w miejscu, skąd będą najlepiej widoczne.
 - (c) Gdy posuwa się po wodzie — światła burtowe i światło rufowe, oprócz światel wymienionych powyżej.

9 Postój statków

1. Dla statków, tratw lub innych obiektów pływających należy wybierać miejsca postoju przy brzegu drogi wodnej w takiej odległości od szlaku żeglugowego, na jaką pozwala ich zanurzenie oraz warunki lokalne, z tym, że postój nie może utrudniać ruchu żeglugowego.
2. Zabrania się postoju statków, tratw i innych obiektów pływających:
 - w wąskich przejściach drogi wodnej, na których obowiązuje zakaz mijania lub wyprzedzania oraz na tych odcinkach drogi wodnej, które stają się wąskimi przejściami, kiedy jednostki zatrzymują się na nich na postój;
 - przy ujściach bocznych dróg wodnych i przy wejściach do odnóg szlaku żeglownego i kanałów portowych;
 - na odcinkach dróg wodnych, po których kursują promy;
 - na drodze wodnej do przystani, oznaczonej znakiem zakazu postoju;

- pod mostami i przewodami wysokiego napięcia, krzyżujących się z drogą wodną, z wyjątkiem miejsc przewidzianych na postój przez właściwy terytorialny inspektorat żeglugi śródlądowej;
- w oznaczonych miejscach, przewidzianych dla wykonania manewru zawracania statków;
- przy brzegach drogi wodnej, przeznaczonych do holowania statków z brzegu;
- na innych, oznaczonych zakazem postoju, odcinkach dróg wodnych, określonych w przepisach lokalnych lub doraźnych decyzjach właściwego terytorialnego inspektoratu żeglugi śródlądowej;

10 Bibliografia

1. Monitor Polski, nr 4, poz. 20 z dnia 29. 01.1992;
2. Skrypt, "Kwalifikowana turystyka kajakowa", W-wa 1978;
3. Stefan Wysocki, "Sternik jachtowy", W-wa 1988;
4. Antoni Komorowski, "Vademecum żeglarskie", W-wa 1988;
5. Andrzej Bełłowski, "Vademecum sygnalizacji jachtowej", W-wa 1986.